7/996

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

938

ANKARA
11/11/2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 28/7/2003 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2682 sayılı yazınız.
b) 7/10/2003 tarihli ve 825 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Adana Milletvekili Atillâ Başoğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/996-2687 Esas No.lu soru önergesiyle ilgili cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca bir aylık ek süre verilmesi istenilmiştir.

Söz konusu soru önergesine verilen cevap örneği iki nüsha hâlinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan

EKLER:
EK-1 Soru önergesi (2 adet-2 sayfa)
cevabı

7/996

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

ANKARA
.../..../2003

Sayın
Atillâ BAŞOĞLU
Adana Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/996-2687 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Hükûmetimiz programında ve Hükûmetimizce hazırlanan Acil Eylem Plânında "Demokratikleşme ve Hukuk Reformu ile İlgili Yapılacak Faaliyetler" arasında belirtilen vatandaşlar için koruyucu hukuk uygulamalarının başlatılması; vatandaşların, haklarının neler olduğunu öğrenmelerini, bazı temel konulardaki hukuk bilgilerinin artırılmasını ve böylece korku toplumundan güven toplumuna geçişi sağlayacak bir yandan da vatandaşların kendi aralarındaki uyuşmazlıkların azalmasına yardımcı olacaktır.

Bu konuda yapılan çalışmalar çerçevesinde, Bakanlığımızca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde 9/10/2003 tarihinde kabul edilen 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu 24/10/2003 tarihli ve 25269 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olup yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra yürürlüğe girecektir. Bu Kanunla, demokratik idarenin ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak, kamu hizmetlerinden yararlananların bilgi edinme hakkını kullanmasına ilişkin esas ve usuller belirlenmiştir.

Bunun yanında, hukuk devleti ilkesi çerçevesinde idarenin demokratikleşmesi ve şeffaflaşmasını gerçekleştirmek, kamu hizmetinden yararlananlara katılma, dinlenilme, bilgi edinme ve idareye başvurma haklarının tanınmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek, idarenin, vatandaşları hukuk hakkında sürekli olarak bilgilendirmesini sağlamak, yönetim sürecine kamunun katılmasını mümkün kılmak, hukukun işlerliğini güçlendirmek ve idarî kararlar bakımından resmî standartları belirlemek için, idarî işlemlerin yapılmasında yetki ve sorumluluk belirsizliklerini gidermek, işlemlere açıklık kazandırmak ve denetim kolaylığı sağlamak amacıyla Bakanlığımızca hazırlanan Hükûmet Programında ve Hükûmetimizce hazırlanan Acil Eylem Plânında da yer verilmiş olan "Genel İdari Usul Kanunu Tasarısı", bakanlıklar ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşüne sunulmuş ve gelen görüşler değerlendirilmekte olup, Tasarı en kısa zamanda kanunlaşması amacıyla Başbakanlığa sunulacaktır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

ANKARA
.../..../2003

Öte yandan, çağımızda suç mağdurlarına karşı ceza adalet sisteminde, mağdurların yararları yönünden yeni bir duyarlılığın ortaya çıktığı görülmektedir. Ülkemizde adam öldürme, terör ve örgütlü suçlar bakımından, bazı özel kanunlarda suç mağdurlarına veya ailelerine Devletin tazminat ödemesinin öngörülmesi dışında bugüne kadar bu amaçla herhangi bir çalışma ve düzenleme yapılmamıştır. Buna karşılık çağdaş ceza kanunlarında diğer bir kısım suçlar bakımından da koruma ilkeleri meydana çıkmaya başlamıştır. XXI. Yüzyıl adalet sistemi, mağdurun tatmin edilmesini de ön plâna çıkarmış bulunmaktadır. Bugün anlaşılmıştır ki, suça karşı salt ceza yaptırımları yeterli değildir. Zararın giderilmesi ve onarımı, hiç şüphesiz, adaletin temel amacını oluşturmaktadır.

Bu bağlamda, dünyada meydana gelen sosyal, siyasal ve ekonomik değişiklikler dolayısıyla eskiyen değerlere dayalı Türk Ceza Kanununu çağa uydurmak, gerekli değişiklikleri ve geliştirmeleri yapmak amacıyla Bakanlığımızca hazırlanan ve hâlen Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu gündeminde bulunan "Türk Ceza Kanunu Tasarısı"nın 39. maddesinin (2) numaralı fıkrasında, Batı hukukunun kabul ettiği ve Birleşmiş Milletlerce mevzuata sokulması tavsiye edilen ve yeni bir kurum olan "Uzlaşma Kurumu" düzenlenmiştir.

Uzlaşmanın usul hükümleri ise, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun toplumsal, siyasal, sosyal ve ekonomik değişimler karşısında eskimiş olan ve günün şartlarına göre ihtiyaçlara cevap vermeyen yönlerini ıslah etmek, gerekli değişiklikleri yapmak amacıyla Bakanlığımızca hazırlanan "Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarısı"nın 265 ilâ 267. maddeleri arasında hükme bağlanmakta olup, anılan Tasarı da hâlen Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonunun gündeminde bulunmaktadır.

Hükûmet Programında yer alan ve söz konusu soru önergesine konu edilen koruyucu hukuk çalışmaları belli bir plân çerçevesinde sürdürülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan